

Sirküler No:4459

Sirküler Tarihi:09.04.2025

KONU: KÜRESEL ISINMA VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE BAĞLI KARBON VERGİSİ

Sera gazları, atmosferde bulunan ve güneşten gelen enerjinin bir kısmını tutarak dünyanın ısınmasına neden olan gazlardır. Ancak, insan faaliyetleri sonucunda sera gazlarının atmosferdeki yoğunluğu arttığında, küresel ısınma ve iklim değişikliği gibi çevresel problemler ortaya çıkmaktadır.

Dünyada gündeme gelen küresel ısınma ve iklim değişiklikleri, ülkeleri ciddi anlamda tedbir almaya ve bunun için gerekli adımları atmaya mecbur etmiştir.

Küresel ısınma ve iklim değişikliğine neden olan sera gazlarının salımına neden olan işletmeler için İsveç, Norveç, Danimarka, Kanada, Birleşik Krallık, Japonya, Finlandiya, İrlanda, Güney Afrika ve Almanya' da çeşitli oranlarda karbon vergisi uygulanmaktadır.

Ülkemizde ise, 26 Şubat 2025 tarihinde İklim Kanunu Türkiye Büyük Millet Meclisi Çevre Komisyonu' nda kabul edilerek genel kurula sevk edilmiştir. Yapılan düzenleme ile 2053 yılında Türkiye' de sıfır emisyon hedeflenmektedir.

Tasarı ile benzin, motorin, LPG ve doğalgazdaki ÖTV azaltılıp yerine karbon vergisi getirilmesi, demir, çelik, çimento ve alüminyum, kömür, linyit ve diğer fosil yakıtlar için düşük oranlarda karbon vergisi uygulanması hedeflenmektedir.

Kanun kapsamında, karbon vergisi uygulamasına tabi olan işletmelere, bakanlık tarafından yıllık sera gazı salım sınırı belirlenecek, yıllık sera gazı miktarı karbon ayak izi olarak raporlanacak ve takvim yılı bitiminde verilen karbondioksit gazı sınırını aşan işletmelere, aşılan sera gazı miktarının karbon gazı eşdeğeri kadar karbon vergisi tahakkuk ettirilecektir. Takvim yılı bitiminde sera gazı sınırını aşmayan işletmelere karbon vergisi tahakkuk edilmeyecektir. Ek olarak sınırın altında sera gazı salımı yapan işletmeler, salım yaptıkları miktar ile kendilerine verilen sera gazı salım sınırı arasındaki farkı satarak gelir elde edebileceklerdir.

2026 yılından itibaren Avrupa Birliği sınırda karbon düzenleme mekanizmasını hayata geçirecektir. Bu mekanizma, karbon kaçışını önlemek ve Avrupa Birliği sanayisinde düşük karbonlu üretime teşvik etmek amacıyla geliştirilmiştir. Avrupa' ya mal ihraç edecek firmaların kendi ülkelerinde karbon vergisi ödemeleri halinde ödedikleri bu vergi Avrupa Birliğine ihracatta ödeyecekleri vergiden mahsup edilebilecektir.

Bu şartlarda, sınırda karbon düzenleme mekanizması kapsamında, Avrupa' ya mal ihraç eden Türk firmaların sınırda karbon vergisi ödemek zorunda kalabileceklerini bilmeleri gerekir.

Dolayısıyla, Türk firmaların karbon emisyonlarını düşürmek ve düşük karbonlu üretime yatırım yapmaları için bir an önce gerekli çalışmaları yapmaları zorunlu hale gelmektedir.

Bilgilerinize sunarız.

Ş.A. Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.

(*) İşbu belge içeriği sadece bilgilendirme amaçlı olup, buradaki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan şirketimiz sorumlu değildir.